

ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ 4,473-5-0 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ, ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 5,059-13-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਦੇ ਭੱਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਐਸ.ਐਸ.ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.ਜੇ

ਹੰਸ ਰਾਜ ਪੰਡਿਤ, ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ, - ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ।

1956 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 202

ਪੰਜਾਬ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (1936 ਦਾ II)-ਐੱਸ. 9— ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ— ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXX)—S4—ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ- ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ-ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ— ਕੀ ਪੱਖ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਆਰਟੀਕਲ 14—ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ—ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1936 ਦੀ ਧਾਰਾ 9, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਰਥਾਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ, ਰੰਗ ਜਾਂ ਨਸਲ ਦੇ ਹੋਣ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਉਸ ਕੇਸ

ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਖੁੱਲ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪਿਛਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁੱਲਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਅਟੈਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ ਵਰਗ ਵਿਧਾਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹੈ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ 14 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ. 8 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਤ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਮਹਾਜਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਨਾਥ ਵੇਹਰਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 4 ਅਗਸਤ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ...

ਬੀ ਆਰ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਬਨਾਮ ਸੀ ਮਹਾਜਨ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। '।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਕੇ ਸੀ ਨਈਅਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ 14 ਮਈ, 1959 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਈ ਲਾਰਡ, ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਪੰਡਿਤ ਹੰਸ ਰਾਜ ਨੇ 10000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। 26,000 ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 29 ਜੁਲਾਈ 1938 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਗੀਰ ਸਮੇਤ ਕੁਰਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੈਲ, 1953 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣਿਆ। 26 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਅਤੇ 3 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਨੂੰ, ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ 60 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (1936 ਦਾ ਨੰਬਰ II) ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। -ਇੱਥੇ-ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੀ ਪ੍ਰਬਲ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। 4 ਅਗਸਤ 1956 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਗੀਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ।

ਫਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹਨ: -

(1) ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਨੰਬਰ 30) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਲੇੜ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਵਜੋਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੁਣ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(2) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਗਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਥ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ;

(3) ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਕਰੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਚਾਰਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਗਲੇ ਧਾਰਕ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4। ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਸਬਬਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

(4) (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ, -

(a) ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪਾਠ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਅ) * * * *

(2) * * * *

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"9. ਜਦੋਂ ਰਿਵਾਜ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮਰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਔਰਤ ਅਤੇ ਜੇ ਔਰਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਵਜ-ਹਿੱਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:

ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਸਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਪਿਛਾਖੜੀ। ਇਸ ਲਈ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਵਾਜ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਦਾ ਕੁਝ

ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1) ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਪੰਨਾ 1048 'ਤੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਰਚਾ ਲਈ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2), ਬਾਂਬੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਫ.ਐਨ. ਬਲਸਾਰਾ (3), ਪੱਛਮੀ ਰਾਜ। ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ (4),

ਕਾਠੀ ਰਵਿੰਗ ਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਸੈਰਾਸਟਰ ਰਾਜ (1), ਲਛਮਣਦਾਸ ਕੇਵਲਰਾਮ

ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ (2), ਕਾਸਿਮ ਰਜ਼ਵੀ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ (3), ਅਤੇ ਹਬੀਬ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ (4)।

ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲੇਖ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਲੰਬੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਵਰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਨਜ਼ੂਰਸੁਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਇਹ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਉਸ ਅੰਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਭੂਗੋਲਿਕ, ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਕਿੱਤਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਸਗੋਂ ਵਿਧੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਦੂਜਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 547 'ਤੇ ਦਾਸ ਸੀ.ਜੇ.

“ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹੋਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ-

(a) ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ-ਦੇਹਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਇੱਕਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(ਬੀ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਝ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ;

(c) ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਭਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ;

(d) ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

(e) ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਆਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ;
ਅਤੇ

(f) ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਜਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਪੜਚੋਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੰਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

(i) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ

ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਦੇ ਬਾਹਰ ਛੱਡੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ। ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੇ ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1), ਬਾਂਬੇ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਐਫ.ਐਨ. ਬਲਸਾਰਾ (2), ਕੇਦਾ/ਆਰ ਨਾਥ ਬਜੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (3), ਬਨਾਮ ਐਮ. ਸਈਅਦ ਮੁਹੰਮਦ ਐੱਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ। (4), ਅਤੇ ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ (5)।

(ii) ਇੱਕ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ 1 ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ "ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੰਗਾ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੇ ਅਮੀਰੁੰਨੀਸਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਮਹਿਬੂਬ ਬੇਗਮ (1) ਅਤੇ ਰਾਮਪ੍ਰਸਾਦ ਨਰਾਇਣ ਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(iii) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਟਾਏਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਪਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਚੋਣ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ 'ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ

ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਤਕਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਏਯੂ ਸਰਕਾਰ (1), ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇਗੀ। ਅਤੇ ਧੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡੈਂਟ ਅਤੇ ਰੈਮੇਬਰੈਂਸ ਆਫ਼ ਲੀਗਲ ਅਫੇਅਰਜ਼ (3)।

(iv) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੇ ਕਾਥੀ ਰਾਨਿੰਗ ਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਸੈਰਾਸਟਰ (4) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(v) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਥੀ ਰਾਨਿੰਗ ਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਸੈਰਾਸਟਰ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਕਸਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੇ ਜਿਹੇ ਤੱਥ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ ਵਰਗ ਵਿਧਾਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਪਰ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। , ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਕੀਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ 20 ਸਾਲ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 (ਇਪੱਗਡ ਸੈਕਸ਼ਨ) ਕਿਸੇ ਅਗਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਖੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਨੂੰ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 6 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11-ਏ ਬਿਨਾਂ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਵੇਚ ਕੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੁਰਕੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਾਵਾ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ (1) ਅਤੇ ਸ. ਮਾਈਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਛੱਜੂ ਰਾਮ (2)। ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਕਿ-

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਰਦ ਮਾਲਕ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਵਾਜੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪੈਸੇ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਕਸਟਮ ਅਧੀਨ

ਅਗਲੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਰੀ ਕਾਨੂੰਨ।"

1944 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਬਹਾਦਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਮਾਊਂਟ ਦੈਲਤ (1) ਵਿੱਚ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀ.ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਜਨ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 4 ਪੀ.ਆਰ. 1913 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 9, ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੜ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਵਰਿਸ਼ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਰੁਚੀ ਹੈ, ਸੰਪਤੀ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਆਖਰੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵ-ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਰਥਾਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਵਰਗ ਹਨ, ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ, ਰੰਗ ਜਾਂ ਨਸਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਬੀਸਾਈ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ-ਪਛਾਣੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਲੀਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਸਲਈ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਹਰ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ

ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਮਨੀਲਾਲ ਗੋਪਾਲਜੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਓਜ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 4(3) ਵਿਚ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਤੀਜੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਕੋਇਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਓ ਪਰਸਾਦ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 174 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:-

“ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਅਦਿਤ ਸਹਾਏ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਫਾਂਸੀ-ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਰਏ-ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਚਾਰਜ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤੇ . ਜ਼ਮੀਨ, ਅਦਿਤ ਸਹਾਏ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੁਆਰਾ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰਾਏ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਗੂਰ ਪਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਓਦੀਨ (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਯੋਗ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਪ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ (3) ਦਾ ਕੇਸ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਾਂਸੀ-ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਸੁੰਭਨੈਰ ਦੇ ਅੱਠ ਆਨੇ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡਿਆ ਹਿੱਸਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਅਦਿਤ ਸਹਾਏ ਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਕੋਇਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਦਲੀਲ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਣਪਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ-

"ਮੂਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੁਰਕੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਫਰਮ ਸੁਖਰਾਮ ਫੇਲੀ ਬਨਾਮ ਕੰਵਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਕੋਇਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗਣਪਤ ਰਾਏ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਯਮ ਸੀ। ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਕੋਇਰ ਦੇ ਕੇਸ ਐਡੀਸਨ, ਜੇ, ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਅਦਿਤ ਸਹਾਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਿਤ ਸਹਾਏ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਪਰ-ਸੇਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਪਰ-ਸੇਨਰ ਦਾ ਅਣਵੰਡਿਆ ਵਿਆਜ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਕੋਇਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੇਕਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਜੀਬ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਕੁਰਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ

ਸਿਰਫ਼ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਕਰਾਬੁਲਦੀਨ (1) ਅਤੇ ਰਘੂਨਾਥ ਬਾਸ ਬਨਾਮ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ (2) ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇਖੋ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨੇਹਾ ਬਨਾਮ ਗਣੇਸ਼ਾ ਸਿੰਘ (3), ਅਤੇ ਭਾਬੁਲ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ (4) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਦੁਲਟ, ਜੇ-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਅਨੁਵਾਦਕ: ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।